

[Stein.]

ikke komme bort fra. I Virkeligheden ligger Sagen ganske enkelt saaledes, at der i ethvert Landbrug og enhver Virksomhed, som ogsaa er en økonomisk Virksomhed, maa være et vist Forhold mellem Laan og Egenkapital. Det er deri, det hele munder ud, naar man vil se paa Spørgsmaalet ud fra et sundt økonomisk Synspunkt.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Denne halvvejs Erhvervsdiskussion, som man er ved at komme ind paa, tror jeg i og for sig ikke hører hjemme under Behandlingen af denne Sag. Det Spørgsmaal, der foreligger her, er, om jeg saa maa sige, meget mere konkret. Derfor har det ærede Medlem, som taler paa Venstres Vegne, heller ikke Ret, naar han behandler Spørgsmaalet, som om det drejede sig om en Deling af Befolkningen i Kaster, saaledes at nogle havde Lov til at laane mere end andre. Forskellen mellem de egentlige Grundejendomme — Byejendomme kan man ogsaa kalde dem — og Landbrugsjendomme har jo sit Fundament deri, at Landbrugsejendommene er Erhvervsjendomme, der bærer et Erhvervs Risiko, medens Grundejendommene er Ejendomme, der ejes af Befolkningsslag, tilhørende mange forskellige Erhvervsgrupper, og derfor af langt mere stabil Karakter.

Man kunde, hvis man vilde gaa ind paa den ærede Venstreordførers Tankegang, med samme Ret sige: Hvorfor skal Jydsk Landhypothekforening ikke udlaane til Industrivirksomheder? Skal Industrien være en Paria, som ikke kan faa Lov til at laane i en saadan Forening? Nu er der vist endnu ikke nogen, som har undfanget den Tanke, at Laangivning af sekundær Art til Industrivirksomheder skulde kunne organiseres i Realkreditinstitutter af denne Art. Enhver Tanke derom vilde efter min Mening være dødfødt. Vi har en industriel Kreditforening, som dog bevæger sig paa meget beskedne Omraader. Og hvorfor? Fordi det drejer sig om Erhvervslaan med deraf følgende stor Erhvervsrisiko. Jeg har ikke ønsket her at hævde, at det ikke, naar visse Forudsætninger er til Stede, vilde være forsvarligt at yde Hypotekforeningslaan til Landbrugsejendomme. Hvis man er sikker paa, at der i disse Foreninger er en forsigtig og forstandig Ledelse, vil der ofte være en Margin for en saadan Laangivning. Men jeg har ønsket at gøre opmærksom paa, hvilket jeg tror alle, der føler et Ansvar paa disse Omraader, maa erkende, at paa det nuværende Tidspunkt er denne Margin overor-

dentlig ringe. Jeg lagde ogsaa Mærke til, at det ærede Medlem ikke havde noget at bemærke til den faktiske Oplysning, at de andre Hypotekforeninger, som har Ret til at give Laan i Landbrugsejendomme, faktisk ikke udlaaner for Tiden.

Det ærede Medlem har selvfølgelig Ret i, at jeg har fuld juridisk Bemyndigelse til, naar jeg vil, at aabne for Udlaan til Landbrugsejendomme. Men som jeg gjorde opmærksom paa, er det ikke nok, at jeg med et Pennestrøg kan aabne for disse Udlaan. Nej, det gælder om at skabe en saadan Atmosfære omkring Udlaansvirksomheden, at der bliver forsvarlige Vilkaar for Udlaan. Jeg kan ikke give det ærede Medlem Ret i, at jeg i Henhold til § 3 i Loven af 1933 skulde have Ret til selv at disponere, som det er bestemt i det foreliggende Lovforslag, med Hensyn til Risikoudligningsfonden. Der staar vel, at „Til anden Anvendelse end foran omhandlet kan Fonden kun benyttes med Indenrigsministerens Godkendelse“; men enhver loyal Forstaaelse heraf maa gaa ud paa, at det kun kan ske inden for denne Lovs Ramme, som er Rammen omkring Administrationen af den bestaaende Jydsk Landhypothekforenings Virksomhed. Derfor vil jeg ikke kunne disponere saaledes, og derfor er det nødvendigt, at det er optaget i Lovforslaget.

Jeg gør i øvrigt opmærksom paa — hvad jeg nærmere skal gøre Rede for, hvis der bliver nedsat et Udvalg —, at i de Statutter, der er udarbejdet, tages der Sigt paa det Tilfælde, at Indenrigsministeren paa et vist Tidspunkt giver Tiladelse til Udlaan i Landbrugsejendomme; og fastsættes Bestemmelser, som vil være gyldige for en saadan Udlaansvirksomhed. Naar det ærede Medlem i denne Forbindelse brugte det Udtryk, at han maatte udtale Haabet om, at jeg vilde aabne for denne Udlaansvirksomhed, saa snart Lejlighed gaves, kan jeg kun tiltræde det med den Begrænsning, som det ærede Medlem straks tilføjede, nemlig „saa snart jeg fandt det forsvarligt“. Ja, saa snart jeg finder det forsvarligt, vil jeg benytte denne Bestemmelse, men jeg behøver vel ikke at sige: heller ikke før. Det nytter i hvert Fald ikke, hvis man fra nogen Side i Jylland tror, at man i saa Henseende kan lægge et Tryk paa mig. Det kan man ikke. Jeg gør det ikke, før jeg finder det forsvarligt.

Nielsen Mann: Jeg er udmærket tilfreds med den højtærede Ministers sidste Udtalelse. Saa vidt jeg kan bedømme, er Forholdet det, at Ministeren har Bemyn-